

BELSŐ GEOLÓGIAI FOLYAMATOK

VNÚTORNÉ GEOLOGICKÉ PROCESY

A litoszférolemezek találkozásánál nyilvánulnak meg. Ide tartoznak: magmaműködés, vulkáni tevékenység, hegységképződés, földrengések és kőzetátalakulás.

I. **Magmatizmus:** a Föld belső hője miatt a **magma** olyan forró olvadék (1000 °C), amely fémekből, gázokból és gőzökből álló keverék. A vele kapcsolatos folyamatokat nevezzük **magmaműködésnek**. A magma a **magmakamrában** halmozódik fel, felfelé mozog, lehűl és kristályosodással **mélységi magmás kőzetek** keletkeznek belőle. Különböző alakzatokat hoz létre: tűzhányók, masszívumok, erek.

II. **Vulkanizmus:** a magma a Föld felszínére kerül **láva** formájában. **Kiömlési magmás kőzetek** keletkeznek belőle. **Vulkáni alakzatok**, pl. lávafolyam jön létre. A **tűzhányó** fő részei: **vulkáni kúp**, **vulkáni kürtő**, **kráter** (ha felrobban, **kalderává** alakul = katlanszerű bemélyedés). Kitörése során **vulkáni törmelékanyagok** alakulnak ki: **vulkáni hamu** (legapróbbak), **vulkáni bomba** (legnagyobbak). A vulkánok fajtái: 1. **kitörési** – egy kitörés után keletkeztek és törmelékből állnak – Fuji
2. **pajzs** – lávafolyások felhalmozódásából keletkeztek – Mauna Loa, Mauna Kea, Kilauea
3. **réteg** – kitörések és lávaömlések ismétlődő váltakozásával keletkeztek – Vezúv.

A vulkanizmust kísérő folyamatok: kénkialakulás, vízpárakitörés, gázrobbanás, forró vízforrások feltörése és gejzírek megjelenése. A **kén** sárga, puha, vegyipari nyersanyag. A **hévíz** 20 – 100 °C-os esővíz, amely a mélybe jutva felmelegedett és ásványi anyagokkal gazdagodott, általában gyógyhatású. A **gejzír** rendszeresen kilövellő forró vízforrás (Izland, Új-Zéland, USA, Kamcsatka-félsziget).

